

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/268/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1106213380
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1106213380.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a sudcov JUDr. Martina Murgaša a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: V. Z., I.. XX.X.XXXX, N. Q. XX, Š., E.. advokátom JUDr. Jánom Falisom, Záhradnícka 25, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, 2/ R. W., I.. XX.X.XXXX, Z. B. XXX, o náhradu škody na zdraví vo výške 261.090,50 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 31.05.2019 č.k. 15C/37/2006-435, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom zamietajúcom výroku (vo výroku II.) potvrdzuje. Odvolanie čo do vyhovujúceho výroku (výroku I.) sa odmieta.

Žalovaným 1/, 2/ sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 6.086,99 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku; vo zvyšnej časti žalobu zamietol; žalobcovi priznal voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, štátu priznal voči žalovaným 1/a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, žalovaných 1/ a /2 zaviazal k povinnosti zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet Okresného súdu Bratislava I súdu súdny poplatok 365 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie skutkovo zistil, že žalobca ako vodič motocykla zn. Honda 600 bol dňa 23.4.2004 účastníkom dopravnej nehody, kedy žalovaná 2/ ako vodička osobného motorového vozidla zn. Š. XXX S.: G. XXX F. pri prechádzaní obcou Preseľany pri odbočovaní doľava na miestnu komunikáciu nedala prednosť v jazde protiidúcemu motocyklu, v dôsledku čoho došlo k zrážke, pri ktorej žalobca utrpel zlomeninu oboch kostí ľavého predkolenia s posunom úlomkov vľavo, zlomeninu veľkého hrboľa ľavej ramennej kosti, otras mozgu, pomliaždenie mozgu v pravej spánkovej oblasti s úrazovým opuchom mozgu, zakrvácanie pod tvrdú mozgovú plenu, pomliaždenie ľavej strany tváre, pomliaždenie lebečného krytu, ochrnutie tvárového nervu vľavo, na základe ktorých sa stal invalidným. K poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou došlo o 50 %. Žalobca mal v tom čase 35 rokov. V čase nehody, bol žalobca nezamestnaný a 8 rokov už nevykonával prácu autodopravcu. Z obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu a napokon aj z výpovede žalobcu pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že do roku 1996 bol živnostníkom v autodoprave, v roku 1996 živnosť ukončil a stal sa nezamestnaným. Následkom úrazu nestratil žalobca schopnosť práce v autodoprave, nakoľko túto prácu nevykonával už 8 rokov pred nehodou. Domácky pestoval zeleninu a chryzantémy. Žalobca bol ženatý a mal tri deti. Voľný čas trávil s rodinou, lyžoval, bicykloval, záujmovo hrával tenis, futbal. Po predmetnom úraze žiadnu z týchto aktivít už vykonávať nemôže. Nemôže vykonávať ani prácu strážnika. Nehoda zanechala u žalobcu trvalé následky na ľavom oku, ktoré nemôže úplne

zavrieť, čo má vplyv na kvalitu spánku, v dôsledku nespavosti je podráždený a nervózny. Žalobca je obmedzený pri sledovaní televízie, keď námahou oka u neho nastupuje migréna. Následkom nehody má poškodený sluch a v dôsledku poranenia ľavého predkolenia sa pohybuje pomocou francúzskej barly. Bolo preukázané, že Okresný súd Topoľčany trestným rozkazom z 1.12.2004 č.k. 1T 135/04-110 žalovanú 2/ uznal vinnou z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Tr. zák. Žalovaná 2/ ako prevádzkovateľ motorového vozidla S.: G. XXX F. mala uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným 1/. Z protokolu o lekárskom vyšetrení ku skúške na alkohol v krvi Nemocnice s poliklinikou Topoľčany z 28.4.2004 súd prvej inštancie zistil, že u žalobcu bolo namerané 0,50 promile alkoholu v krvi. Zo znaleckého posudku znalca z odboru cestná doprava R.. V. H. zo 17.6.2004 č. IJC-43/2004 vyplýva, že žalobca mohol zrážke zabrániť, ak by pri zhodne včasnej reakcii vyvolal účinné a bezpečné zabrzdzenie, ktorým by sa zastavil pred úrovňou odbočujúceho vozidla Škoda 105; rýchlosť pohybu motocykla na začiatku reakcie by však musela byť 42 km/hod., resp. nižšia. Vodič motocykla sa pred nehodou pohyboval rýchlosťou 68 až 72 km/hod. E. R.. O. W. v znaleckom posudku č. 1/2014 zo 6.10.2014 uviedol, že s poukazom na charakter poškodenia prilby možno konštatovať, že žalobca v čase dopravnej nehody mal na hlave prilbu a poškodenie prilby nie je takého charakteru, že by bolo možné urobiť záver, že by žalobca v čase dopravnej nehody mal prilbu umiestnenú na inom mieste, ale nie na hlave. Znalec Doc. Ing. Miroslav Bauer, CSc. v znaleckom posudku z 10.9.2008 č. 5/2008 uviedol, že 0,50 promile alkoholu v krvi u žalobcu mohlo spôsobiť jeho zníženie koncentrácie a sústredenosti pri jazde na motocykli, keďže už pri nižšej koncentrácii bežne dochádza k zhoršeniu priestorového odhadu, pozorované objekty sa zdajú vzdialenejšie ako v skutočnosti, predlžuje sa reakčný čas, pravdepodobnosť vzniku dopravnej nehody sa zvyšuje na päťnásobok. Podľa znaleckého posudku znalca MUDr. Rudolfa Sokola, MPH zo 6.9.2010 č. 5/2010 predmetná dopravná nehoda svojimi dôsledkami ťažko a nenapraviteľne poškodila zdravie žalobcu, degradovala kvalitu jeho života v pracovnej, spoločenskej a rodinnej oblasti na celý zvyšok života. Znalec v posudku určil základné bodové ohodnotenie bolestného žalobcu na 601,25 bodov, ktoré s ohľadom na trvalé následky úrazu zvýšil podľa čl. II. ods.6 písm. b/ a c/ vyhl. č. 32/1965 Zb. o 1/2 na 901,875 bodov. Sťaženie spoločenského uplatnenia znalec ohodnotil počtom bodov 860, ktoré podľa § 6 ods.2 cit. vyhlášky s ohľadom na závažnosť trvalých následkov zvýšil na dvojnásobok, t. j. na 1.720 bodov. Z lekárskej správy Sociálnej poisťovne pobočka Nitra z 12.9.2011 vyplýva, že žalobca bol uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Doplnené lekárske správy a nálezy preukazujú, že žalobca trpí viacerými pridruženými zdravotnými problémami, ktoré sťažujú spoločenské uplatnenie, nie je z nich však zrejme príčinná súvislosť s dopravnou nehodou.

3. Z hľadiska právneho posúdenia predmetnej veci súd prvej inštancie poukázal na ust. §§ 441, 444, 415, 427 ods. 1, 2, Obč. Zák., § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, §6 ods. 1, 2, §7 ods. 1,2,3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., §4 ods. 1, 2 písm. a/, §4 ods. 3, §15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Súd prvej inštancie ozrejmil, že predmetný nárok na náhradu škody na zdraví je potrebné posudzovať podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb., keďže k dopravnej nehode došlo dňa 23.04.2004. Poukázal na ust. § 7 ods. 3 vyhlášky, podľa ktorej v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť a to i nad sumu uvedenú v odseku 1. Predpokladom primeraného zvýšenia sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov zisteného lekárom je však existencia takých skutočností, ktoré umožňujú záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením za bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré už samo osebe predstavuje náhradu za preukázateľné nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie a plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Prichádza do úvahy len výnimočne a je potrebné prihliadnuť na to, či došlo u poškodeného k výraznému obmedzeniu a strate možnosti spoločenského, pracovného, kultúrneho, športového uplatnenia v porovnaní s obdobím pred vznikom škody. Súd prvej inštancie ozrejmil, že pri úvahe o možnom zvýšení bolestného je potrebné skúmať, či priebeh liečby a následky úrazu boli obzvlášť bolestivými, či boli spojené s útrapami pri obdobných zraneniach a z toho vyvodit', či sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je finančná kompenzácia zmenenej kvality života následkom úrazu, v dôsledku ktorého je poškodený obmedzený, resp. vylúčený z uspokojovania rôznych jeho potrieb oproti stavu pred úrazom (na osobnom, rodinnom, spoločenskom politickom, kultúrnom, športovom a profesionálnom živote). Posúdenie, či u konkrétneho poškodeného ide o prípad hodný osobitného zreteľa, je výlučne úlohou súdu, ktorý vychádza jednak z lekárskeho posudku, základného bodovania poškodení, ale tiež musí prihliadať na to, aké zmeny poškodenie zdravia vyvolalo v živote dotknutej osoby vo vzťahu k stavu pred poškodením. Okolnosti

hodné osobitného zreteľa by mali byť posudzované s ohľadom na individuálneho poškodeného, bez ohľadu na to, či jeho spôsob života pred poškodením vykazoval znaky vysokého spoločenského angažovania v oblastiach umenia, vedy, športu či politiky, alebo viedol tzv. bežný život. Uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolání a voľnočasových aktivít nazeraných ako vysoko kultúrne pred iným zamestnaním a bežnými rodinnými aktivitami je nekorektné nielen z hľadiska etiky, ale, a to najmä, je v konečnom dôsledku porušením zásady rovnosti účastníkov občianskeho konania a ochrany slabšieho prítomnej osobitne vo veciach pracovných, rodinných a najnovšie vo veciach ochrany spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 170/2008.

4. Pokiaľ ide o otázku sporného spoluzavinenia žalobcu na dopravnej nehode, súd prvej inštancie skonštatoval, že k dopravnej nehode došlo v dôsledku porušenia dopravných predpisov žalovanou 2/ (§ 18 ods. 4 zák. č. 315/1996 Z.z.), keď pri odbočovaní doľava nedala prednosť protiídúcemu žalobcovi jazdiacemu na motocykli. Súčasne mal v konaní preukázané, že rovnako žalobca porušil dopravné predpisy, keďže v obci išiel rýchlosťou 68 až 72 km/hod., hoci v tom čase bola v obci najvyššia povolená rýchlosť 60 km/hod., navyiac v čase nehody bol žalobca pod vplyvom alkoholu, čo malo vplyv na jeho reakcie, pričom podľa znaleckého dokazovania nehode mohol zabrániť, ak by včas zabrzdil. Závery znaleckého posudku Doc. Ing. Miroslava Bauera, CSc. z 10.09.2008 č. 5/2008 vylúčili, aby čerstvé ovocie alebo továrensky upravený kompót obsahovali alkohol ako sa snažil navodiť žalobca a pokiaľ išlo o zistené množstvo alkoholu v krvi žalobcu, znalec uviedol, že už 0,50 promile môže spôsobiť zníženú koncentráciu a sústredenosť kedy bežne dochádza k zhoršeniu priestorového odhadu, pozorované objekty sa zdajú vzdialenejšie ako v skutočnosti, predlžuje sa reakčný čas, pravdepodobnosť vzniku dopravnej nehody je až päťnásobná. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie skonštatoval, že dôvodom vzniku dopravnej nehody bolo zásadné pochybenie na strane žalovanej 2/ (nedala prednosť v jazde) a menej zásadných dvoch pochybní na strane žalobcu (prekročil povolenú rýchlosť a mal v krvi alkohol 0,5 promile) V zmysle uvedeného súd prvej inštancie určil mieru spoluzavinenia žalobcu na dopravnej nehode podľa § 441 Obč. Zák. na 50 %.

5. Pri posudzovaní nároku na mimoriadne zvýšenie bolestného súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku MUDr. Rudolfa Sokola, MPH zo 06.09.2010 pod č. 5/2010 (č.l. 137), ktorý určil celkové bodové ohodnotenie bolestného aj so zvýšeniami na 901,875 bodu, pričom pri diagnózach: 10a - zlomenina spánkovej kosti vľavo vo výške 26,25 bodov, 61 - poškodenie labyrintu pri zlomenine spánkovej kosti vľavo vo výške 35 bodov, 135a - zlomenina veľkého hrboľa ľavej ramennej kosti bez posunu - 18,75 bodu, 198b - zlomenina predkolenia vľavo liečená operačne - 75b bodu, 224 - pomliaždenie mozgu - 97,5 bodu, 226 - krvácanie do mozgu - 260 bodu, 232 - poranenia ľavého tvárového nervu - 97,5 bodu zistil bodové ohodnotenie bolestného na 601,25 bodov, ktoré znalec podľa čl. II. ods.6 písm. b) a c) vyhlášky č. 32/1965 Zb. s ohľadom na trvalého následky zvýšil o 1, t.j. na 901,875 bodov. Poranenia žalobcu znalec popísal ako ťažké, život ohrozujúce, najmä poranenie mozgu s tým, že predmetná dopravná nehoda svojimi dôsledkami ťažko a nenapraviteľne poškodila zdravie žalobcu, degradovala kvalitu jeho života v pracovnej, spoločenskej a rodinnej oblasti na celý zvyšok života. Z označeného znaleckého posudku mal súd prvej inštancie ďalej preukázané, že zranenia žalobcu si vyžiadali práceneschopnosť takmer jeden rok do 05.04.2005, keď po úraze bol operovaný od 06.05.-18.05.2004 bol hospitalizovaný na chirurgickom oddelení. Dňa 28.04.2004 bola žalobcovi vykonaná osteosyntéza predkolenia zaisteného klincom, 13.05.2004 došlo k regresii nálezu edému mozgu. stehy v operačnej rane na ľavom predkolení boli extrahované postupne, hojenie bolo primerané, žalobca však netoleroval sadrovú fixáciu, odmietal barle, z lekárskeho správ vyplývalo konštatovanie netolerancie liečby, na RTG ľavého predkolenia sa ukázala skrutka zlomená vzhľadom na búrlivý pooperačný priebeh kedy žalobca (aj napriek odporúčaniam lekárov) chodil bez barly, odmietol chirurgické riešenie - extrakciu osteotického materiálu predkolenia. Z posudku č. 5/2010 podľa súdu prvej inštancie nevyplývali také odborné závery, s ktorých by sa dalo vyvodiť, že následky úrazu a priebeh liečby boli pre žalobcu obzvlášť bolestivými. Z tohto dôvodu nebolo možné vyhodnotiť, že v prípade žalobcu ide o stav hodný osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že dôvody umožňujúce výnimočné zvýšenie odškodnenia za bolesť treba vyvodzovať najmä z okolností vymedzených v bode I ods. 6 zásad pre hodnotenie odškodnenia za bolesť, tvoriacich prílohu A vyhlášky č.32/1965 Zb., najmä ak ani zvýšenie odškodnenia na dvojnásobok základnej sadzby nepostačuje na primerané zmiernenie ich následkov, súd konštatuje, že v danej veci tieto dôvody nenašiel keď zo znaleckého posudku nevyplývalo, že by poškodenie na zdraví žalobcu vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie (ak aj nastali bolo preukázané, že príčinou žalobcu, ktorý

liečbu odmietal a nedržal sa odporúčaní lekárov), a že by povaha poškodenia na zdraví žalobcu si vyžiadala ďalší operačný výkon a preto k mimoriadnemu zvýšeniu bolestného nepristúpil.

6. Pri posudzovaní nároku na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie rovnako vychádzal zo znaleckého posudku MUDr. Rudolfa Sokola, MPH č. X/XXXX, ktorý v rámci stanovenia bodovej hodnoty určil bodové ohodnotenie SSU na 860 bodov, ktoré podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. s ohľadom na závažnosť trvalých následkov zvýšil na dvojnásobok, t.j. na 1.720 bodov. Pri posudzovaní tohto nároku súd prvej inštancie vzal v zreteľ, že žalobca bol pred úrazom nezamestnaný, vo svojom voľnom čase sa venoval športovým aktivitám a záhradke. Následky dopravnej nehody zanechali na jeho zdravotnom stave ten dopad, že si nemôže nájsť žiadnu prácu (poškodenie ľavého oka ktoré sa trvalo nedoviera, zhoršenie sluchu, pohyb zvláda pomocou francúzskej barly, nespavosť, migrény), pričom predpoklad zlepšenia zdravotného stavu u žalobcu nie je; nemôže športovať, zle spáva, často sa budí, má obmedzený príjem potravy v dôsledku trvalého poškodenia jeho ľavého tvárového nervu, trpí psychicky v dôsledku poranenia mozgu ťažkého stupňa, zo spoločenského hľadiska je znevýhodnený, pretože mu pri jedení vyteká potrava z úst. Po úraze bol uznaný za invalidného dôchodcu (miera poklesu vykonávať prácu bola určená na 55%), pričom podľa vyjadrenia znalca nie je schopný vykonávať namáhavejšiu fyzickú aktivitu a je znevýhodnený zo spoločenského hľadiska, nemožnosť úplne zavrieť oko, čo mu znemožňuje plnohodnotne spať, je podráždený a psychicky labilný, tento stav znalec vyhodnotil ako trvalý preto ho súd prvej inštancie vyhodnotil ako hodný osobitného zreteľa. V otázke primeranosti zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, zohľadniac už vyslovený právny názor súdu druhej inštancie, podľa ktorého nie je namieste zvýšenie SSU vo vzťahu k sťaženiu žalobcovho pracovného uplatnenia, nakoľko toho sa dobrovoľne 8 rokov pred nehodou vzdal, dospel súd prvej inštancie k záveru, že 10 - násobné zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia je primerané. Zohľadnil pritom, že žalobcovi sa v dôsledku poškodenia zdravia následkom dopravnej nehody jeho uplatnenie v ostatných životných sférach života podstatne zúžilo (z dôvodu trvalého stredne ťažkého poškodenia sluchu a traumatickej poruchy tvárového nervu ťažkého stupňa) a stal sa invalidným v rozsahu 55 %, na druhej strane nie je odkázaný na starostlivosť tretej osoby a jeho vylúčenie z ostatných životných sfér je čiastočné (spoločenský život, rekreačný šport, práca v záhrade, atď.), následkom nehody nie je z rodinného a spoločenského života vyradený v mimoriadnom rozsahu a jeho možnosti uplatnenia v týchto sférach plne nezanikli. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie určil mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu nasledovne: $860 \text{ bodov} \times 60 \text{ Sk} \times 10 \text{ (mimoriadne zvýšenie)} - 50\% \text{ (zavinenie žalobcu)} / 30,126 = 8.564,03 \text{ eur}$. Od tejto sumy bolo odpočítané plnenie žalovaného 1/ vo výške 2.480,04 eur, teda výsledná priznaná suma titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia činí 6.083,99 eur.

7. Zohľadniac vyššie uvedené závery súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti nárok na mimoriadne zvýšenie SSÚ, ako aj nárok na mimoriadne zvýšenie bolestného v druhom výroku napadnutého rozsudku zamietol.

8. O trovách konania medzi stranami sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa a § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 C.s.p.. Ozrejmil, že žalobca síce nebol v konaní plne úspešný, avšak jeho nárok sa odvíjal od voľnej úvahy súdu a znaleckého posudku, z čoho vyplýva jeho úspech v plnom rozsahu. Z uvedeného dôvodu priznal žalobcovi voči žalovaným 1/,2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Pokiaľ išlo o trovy štátu, súd prvej inštancie ozrejmil, že uznesením z 08.09.2009 pod č.k. 15C/37/2006-103 priznal znalcovi odmenu vo výške 179,25 eur, pričom zo štátnych finančných prostriedkov bolo vyplatená suma 46,47 eur a uznesením z 13.05.2011 pod č.k. 15C 37/2006-182 bola znalcovi z rovnakého zdroja vyplatená suma 517,92 Eur. Vo veci ďalšieho znaleckého dokazovania uznesením z 30.03.2015 pod č.k. 15C/37/2006-350 priznal znalcovi odmenu vo výške 157,96 eur z toho 7,96 eur bolo vyplatených zo štátnych finančných prostriedkov. Zároveň uznesením z 30.10.2014 pod č.k. 15C/37/2006-331 bolo priznané svedočné Q.L. O. vo výške 11,50 eur a J. O. vo výške 11,50 eur, ktoré bolo rovnako vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov. Z uvedeného dôvodu, odkazujúc na čl. 4 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným v rozsahu 100%.

10. O výške náhrady trov konania si súd prvej inštancie vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

11. O povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol súd prvej inštancie podľa § 4 ods. 2 písm. ch/ zák. č. 71/1992 Zb. a zohľadniac, že žalobca bola od súdneho poplatku oslobodený, zaviazal neúspešných žalovaných na jeho zaplatenie vo výške 6% z priznanej sumy (podľa sadzovníka súdnych poplatkov položky 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb.).

12. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca a napadol ním I. (vyhovujúci) a II. (zamietajúci) výrok. Navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie. Dôvodil, že súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku na mimoriadne zvýšenie bolestného nesprávne vyhodnotil skutkový stav, keď ustálil, že nebolo možné s poukazom na odborné medicínske závery znalca dospieť k záverom, že následky úrazu a priebeh liečby boli pre žalobcu obzvlášť bolestivými a preto jeho stav nie je možné uzavrieť ako stav hodný osobitného zreteľa. Podľa odvolateľa znalec MUDr. Sokol v znaleckom posudku Č.. X/XXXX skonštatoval, že poranenia žalobcu sú ťažké, život ohrozujúce, najmä pokiaľ ide o poranenie mozgu; že následky úrazu a priebeh liečby boli pre žalobcu obzvlášť bolestivými a preto jeho stav je možné uzavrieť ako stav hodný osobitného zreteľa. Z tohto dôvodu ani zvýšenie odškodnenia na dvojnásobok základnej sadzby nepostačuje na primerané zmiernenie ich následkov. Poškodenia na zdraví žalobcu si vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia a pri liečení nastali komplikácie, zranenia žalobcu si vyžiadali práceneschopnosť takmer jeden rok do 5.4.2005, hneď po úraze bol operovaný, od 6.5.2004 do 18.5.2004 hospitalizovaný; dňa 13.05.2004 došlo k regresii nálezu edému mozgu. Na základe takto nesprávne ustáleného skutkového stavu súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil nárok na mimoriadne zvýšenie bolestného, nakoľko podľa §7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za SSU primerane zvýšiť, a to aj nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2. Žalobca ďalej dôvodil, že súd prvej inštancie nesprávne skutkovo vymedzil a následne nesprávne právne posúdil aj zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, keď má za to, že v jeho prípade bolo dané aj mimoriadne zvýšenie vo vzťahu k pracovnému uplatneniu. V tejto súvislosti zastal názor, že je nepodstatné, či sa 8 rokov pred nehodou dobrovoľne vzdal svojho pracovného uplatnenia, nakoľko je podstatné, či takúto možnosť pracovať mal aj v dôsledku zranení spôsobených úrazom. Následky dopravnej nehody majú na zdravotný stav žalobcu taký dopad, že si nemôže nájsť žiadnu prácu, pričom predpoklad zlepšenia zdravotného stavu u žalobcu nie je. Po úraze bol žalobca uznaný za invalidného dôchodcu, pričom podľa vyjadrenia znalca nie je schopný viac vykonávať namáhavejšiu fyzickú aktivitu a je znevýhodnený aj zo spoločenského hľadiska, nemožnosť úplne zavrieť oko mu znemožňuje plnohodnotne spať, je podráždený a psychicky labilný.

13. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k mimoriadnemu zvýšeniu bolestného, žalovaná 1/ uviedla, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu v súvislosti s liečbou prekonal mučivé stavy alebo neznesiteľné utrpenie. Takáto okolnosť nevyplýva ani zo záverov znaleckého posudku MUDr. Sokola č. X/XXXX, ktorý v ňom uvádza, že jednotlivé položky za vytrpenú bolesť navýšil o polovicu vzhľadom na trvalé následky s nimi spojené, nie s ohľadom na výnimočne mučivo bolesti. Žalovaná dodala, že nemá námietky voči záveru, že žalobca následkom nehody utrpel vážne poranenia, táto skutočnosť sama o sebe nie je dôvodom na mimoriadne zvýšenie bolestného, pokiaľ nie je preukázané, žalobca trpel intenzívnejšími bolesťami v porovnaní s pacientom s obdobným zranením. Má za to, že závažnosť poškodenia na zdraví, vrátane náročnosti použitej liečby, sú už zohľadnené v základnom bodovom hodnotení, vrátane náročnosti použitej liečby. K otázke mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za SSU sa žalovaná 1/ vyjadrila tak, že súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, ktorý zvýšil toto odškodnenie na 10 - násobok, a ktorý svoje rozhodnutie aj náležitým spôsobom odôvodnil. Akcentovala, trvalé následky žalobcu ho však nevylučujú na vykonávanie bežných domácich prác, či práce v záhrade, žalobca nie je odkázaný na starostlivosť inej osoby pri bežnom pohybe, v obliekaní, hygiene, či stravovaní. Následky zranení ho nevylučujú ani z rodinného, osobného, či spoločenského života, môže sa, aj keď obmedzene, zúčastňovať všetkých oblastí života. K námietke žalobcu, že v jeho prípade je potrebné prihliadať aj na sťaženie jeho spoločenského uplatnenia vo vzťahu k pracovnej sfére, žalovaná 1/ opätovne zdôraznila, že žalobca bol od roku 1996 dobrovoľne nezamestnaný. Žalovaná záverom svojho vyjadrenia uviedla, že priznanie mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU nad limit stanovený v §7 ods. 2 vyhlášky je prípustné len vo vzťahu k tým aktivitám, ktoré poškodený vykonával aj pred úrazom. Pre úspech v spore totiž musí preukázať, že v dôsledku úrazu je výrazne obmedzený alebo vylúčený z činností vykonávaných pred úrazom. Má za to, že mimoriadne zvýšenie odškodnenia za SSU by sa vo vzťahu k pracovnému uplatneniu použilo len vtedy, ak by bol žalobca následkom nehody

trvale vyradený. Nakoľko bolo nesporné, že žalobca sa 8 rokov pred nehodou dobrovoľne vzdal výkonu živnostenskej činnosti a bol dlhodobo nezamestnaný, ním uplatnený nárok na mimoriadne zvýšenie SSU vo vzťahu k pracovnému uplatneniu nie je dôvodný.

14. Žalovaná 2/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

15. Žalovaní 1/,2/ odvolanie voči vyhovujúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie nepodali.

16. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny. Odvolací súd konštatuje správnosť jeho nosných dôvodov, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

17. K odvolacej argumentácii žalobcu vo vzťahu k mimoriadnemu zvýšeniu bolestného odvolací súd uvádza, že pri ohodnocovaní bolestného v jeho prípade nebola posudzujúcimi subjektmi plne využitá možnosť navýšiť odškodnenie za bolesť na dvojnásobok základnej sadzby (túto navýšili o 1/2), pretože nezistili splnenie zákonných podmienok podľa Prílohy A k vyhláške č. 32/1965 Zb. ods. 7 (cit. „pri súbehu dôvodov pre zvýšenie podľa ods. 6 možno odškodnenie za bolesť zvýšiť najviac na dvojnásobok základnej sadzby“). Potom nemožno súhlasiť s odvolateľom, že v jeho prípade bolo namieste mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť rozhodnutím súdu podľa § 7 ods. 3 vyhlášky aj nad sumu stanovenú vo vyhláške. Navyiac, komplikácie žalobcu pri liečbe boli spôsobené aj jeho vlastným negatívnym prístupom, netolerovaním lekárskeho odporúčania, čo rovnako vyplýva zo záverov znaleckého posudku opierajúcich sa o zdravotnú dokumentáciu žalobcu.

18. Pokiaľ ide o otázku mimoriadneho zvýšenia SSÚ, tu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s dôkladným a presvedčivým zdôvodnením mimoriadneho navýšenia na 10-násobok súdom prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti tejto časti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že odškodnenie za SSÚ má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Predpokladom primeraného zvýšenia odškodnenia stanoveného na základe bodového ohodnotenia v lekárskom posudku je existencia výnimočných skutočností, ktoré umožňujú záver, že najmä vzhľadom na uplatnenie poškodeného v živote a v spoločnosti, napríklad pri uspokojovaní jeho životných a spoločenských potrieb, vrátane výkonu doterajšieho povolania alebo prípravy na povolanie, ďalšieho vzdelávania a možnosti uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom, aj s ohľadom na vek poškodeného v čase vzniku škody na zdraví a na jeho predpokladané uplatnenie v živote, nemožno obmedzenia poškodeného vyjadriť len základným odškodnením za SSÚ. Podľa ustálenej súdnej praxe (keďže vyhl. č. 32/1965 Zb. neobsahuje rozsah odškodnenia SSU) predpokladom mimoriadneho zvýšenia SSU je existencie takých skutočností, ktoré umožňujú vyvodiť záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením SSU, ktoré samo o sebe už predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb. Primerané odškodnenie v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. prichádza do úvahy len výnimočne v prípadoch hodných osobitného zreteľa. Priznanie mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vyžaduje preukázanie existencie dôvodov hodných mimoriadneho zreteľa, pričom obmedzenia v bežnom živote sú zahrnuté už v základnom bodovom hodnotí každej jednotlivé položky. Žalobca mal v čase nehody 35 rokov, bol ženatý a mal 3 deti, rekreačne sa venoval futbalu, lyžovaniu a zúčastňoval sa na spoločenských akciách (plesy, zábavy). Po nehode - bezprostredne po operácii, teda ešte počas liečby nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý ukončil až dňa 27.4.2007 (neobstojí preto záver znalca MUDr. Sokola, že žalobca bol následkom nehody rok práceneschopný, poznámka odvolacieho súdu). Z obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu a napokon aj z výpovede žalobcu pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že do roku 1996 bol živnostníkom v autodoprave, v roku 1996 živnosť ukončil a stal sa nezamestnaným. Domácky pestoval zeleninu a chryzantémy. V čase nehody už 8 rokov prácu autodopravcu nevykonával a bol dobrovoľne nezamestnaným. Z uvedeného dôvodu preto nie je nebolo namieste priznať žalobcovi mimoriadne zvýšenie SSU vo vzťahu k sťaženiu jeho pracovného uplatnenia,

pretože tento sa dobrovoľne 8 rokov pred nehodou vzdal. Hoci sa žalobcovi v dôsledku poškodenia zdravia následkom dopravnej nehody jeho uplatnenie v ostatných sférach života podstatne zúžilo (z dôvodu trvalého stredne ťažkého poškodenia sluchu a traumatickej poruchy tvárového nervu ťažkého stupňa) a stal sa invalidným v rozsahu 55 %, nie je odkázaný na starostlivosť tretej osoby. Žalobca nie je následkom nehody z rodinného a spoločenského života vyradený v mimoriadnom rozsahu a jeho možnosti uplatnenia v týchto sférach plne nezanikli. Súd prvej inštancie všetky tieto skutočnosti riadne vyhodnotil a vzal do úvahy a preto jeho záver, že v prípade žalobcu je namieste 10 násobné navýšenie SSÚ aj odvolací súd považuje za správny.

19. Pokiaľ ide správne vyriešenie otázky miery spoluzavinenia žalobcu na dopravnej nehode súdom prvej inštancie (50%), túto okolnosť odvolací súd, vzhľadom na absenciu odvolacej argumentácie, nemohol v odvolacom konaní posudzovať.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil. Pokiaľ ide o odvolaní napadnutý vyhovujúci výrok, v tejto časti bolo potrebné odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. b/ v spojení s § 359 C.s.p. odmietnuť ako subjektívne neprípustné. Vyhovujúcim výrokom totiž odvolateľovi nebola spôsobná žiadna ujma.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. Nakoľko plne procesne úspešným žalovaným 1/2/ trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd im, zohľadniac najmä zásadu procesnej ekonomiky, nárok na ich náhradu nepriznal.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).